

Recensie de Volkskrant *Songs for no one* ★★★★★

‘Songs for no one’ toont het leven van Iraanse kinderen achter gesloten deuren

Niets wat Iraans-Nederlandse theatermaker Nastaran Razawi Khorasani doet behoeft uitleg; het wordt vanzelf politiek.

Met kalkverf blindeert ze beide ramen. Handig voor de projectie van de Nederlandse vertaling die simultaan verschijnt met de spontaan klinkende telefoongesprekken op band. Daarin interviewt de Iraans-Nederlandse theatermaker Nastaran Razawi Khorasani een 13-jarige jongen en een 11-jarig meisje. In het Farsi, haar moedertaal – ze vluchtte op haar 5de met haar ouders naar Nederland. Het is ook de taal van deze tieners. Die bevinden zich in Iran, een islamitische dictatuur.

Meermaals stelt de actrice hen gerust; ze zal tijdens *Songs for no one* hun namen weglakken. Jongen: ‘Ze pakken hier ook kinderen op.’ Die witte verf groeit uit tot symbool van zowel censuur als verzet; ook deze kinderen snappen hoe het werkt. Ze letten op hun woorden en weten hoe gevaarlijk een jonger broertje kan zijn dat op school spontaan vertelt over een weekendactiviteit. Of hoe vriendinnen tijdens een spelletje doen, durven of de waarheid een geheim achter een spiegel vermoeden. Zo speelt als ze zijn, zo snel moeten ze leugens verzinnen om te versluieren dat ouders thuis regels en wetten omzeilen.

Razawi Khorasani is een natuurtalent in het op hun gemak stellen van kinderen; op haar geamuseerde 'aha' volgen spontane ontboezemingen. Die gaan evenzogoed over gamen of de droom actrice te worden, als over het opzettelijk verschuiven van een hoofddoek of het nazingen van rappers, met piepjes. Zelfcensuur is hun tweede natuur, al belet dit hen niet zich creatief te uiten.

De actrice smeert ondertussen lichaamsdelen in met roze schmink – niets behoeft uitleg; alles wordt vanzelf politiek. Als ze zingt, danst en rapt, haar buik golvend op de mediterrane popbeat van Jimi Zoet, voel je de bizarre werkelijkheid achter geblindeerde ramen in een land waar verraad, blokkades en geheime diensten weliswaar kinderlevens infecteren, maar hun dromen niet.